

Obsah

I. ÚVODNÍ PROBLEMATIKA SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY	7
1. Význam studia speciální pedagogiky pro učitele	7
2. Vymezení základních pojmů speciální pedagogiky	10
3. Klasifikace speciálně pedagogických disciplín a jejich stručná charakteristika	15
4. Problém s typologií a diferenciací druhů postižení	24
5. Socializace postiženého jedince (utváření sociálních vztahů)	26
6. Zásady a metody speciální pedagogiky	30
6.1. Obecně pedagogické a obecně didaktické zásady	30
6.2. Zásady speciálně pedagogické	31
6.3. Zásady speciálně didaktické	32
6.4. Metody speciální pedagogiky	33
6.5. Zvláštnosti výchovného působení na postiženého jedince	37
II. PROBLEMATIKA ETIOLOGICKÁ	40
1. Pojem vývojové vady, vznik vrozených vývojových vad	41
2. Některé příčiny vrozených vývojových vad	42
3. Novorozenecké období	47
3.1. Rizikový novorozenec	50
3.2. Děti s nízkou porodní hmotností	50
3.3. Dítě s vysokou porodní hmotností	53
3.4. Dítě	53
4. Typy vývojových poruch	54
III. POSTIŽENÉ DÍTĚ V ZÁKLADNÍ ŠKOLE	57
1. Nervově oslabení žáci v základní škole	59
1.1. Problematika emocionálních poruch	60
1.2. Neurotické obtíže v dětském věku a jejich příčiny	61
1.3. Vznik neurotických projevů z hlediska vývoje dítěte	63
1.4. Klasifikace neuróz	64
1.5. Pedagogické požadavky na vychovatele	68
2. Žáci s lehkými mozkovými dysfunkcemi	70
2.1. Příznaky LMD	71
2.2. Zvláštnosti vývoje sociálních vztahů u dětí s LMD	75

2.3. Závěry pro výchovnou práci	80
3. Žáci se specifickými vývojovými poruchami učení	82
3.1. Některé závažné příčiny selhání v učení	82
3.2. Specifické poruchy učení - problematika terminologická	84
3.2.1. Dyslexie	84
3.2.2. Specifické vývojové poruchy	85
3.2.3. Specifické poruchy učení	85
3.2.4. Lehké mozkové dysfunkce a specifické poruchy učení	86
3.3. Dyslexie jako specifická vývojová porucha čtení	87
3.3.1. Vymezení pojmu	87
3.3.2. Příčiny dyslexií	89
3.4. Další specifické vývojové poruchy	91
3.4.1. Dysortografie	91
3.4.2. Dysgrafie	91
3.4.3. Dyskalkulie	92
3.4.4. Dyspinxie	93
3.4.5. Dymúzie	93
3.4.6. Nepravé dyslexie, hyperlexie	94
3.5. Náprava specifických poruch učení	95
3.5.1. Organizace nápravné péče	95
3.5.2. Obecné zásady	97
4. Současný stav integračních tendencí	99
 IV. SOUČASNÁ KONCEPCE SPECIÁLNÍHO ŠKOLSTVÍ	103
1. Legislativní zabezpečení	103
2. Obecná východiska koncepce speciálního školství	104
3. Koncepce jednotlivých speciálních škol	107
 LITERATURA	113